

Representantforslag 22 S

(2012–2013)

fra stortingsrepresentantene Knut Arild Hareide, Hans Olav Syversen og Rigmor Andersen Eide

Dokument 8:22 S (2012–2013)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Knut Arild Hareide, Hans Olav Syversen og Rigmor Andersen Eide om modernisering av norsk luftfart

Til Stortinget

Bakgrunn

To av tre nordmenn har tilgang til en lufthavn innenfor en times reise. 99,5 prosent av befolkningen kan gjøre et dagsopphold i Oslo og være tilbake samme dag. Årlig er det 400 000 pasientreiser med rutefly, og 32 000 pasienter reiser med ambulansefly. Luftfarten er en del av kollektivtransporten i Norge, og flytrafikken er helt nødvendig for effektiv mobilitet i og utenfor landets grenser.

Under Bondevik II-regjeringen ble luftfarten i Norge modernisert. Det som tidligere het Luftfartsverket ble fornyet og omdannet til et statlig aksjeselskap. Avinor så dagens lys. Avinor fikk helt andre muligheter enn det som var tilfellet for det gamle Luftfartsverket. Avinor kunne utvikle seg og legge gode investeringsplaner for fremtiden. Det har gitt Avinor en forutsigbarhet og en frihet til å møte et marked i endring.

Nå er det nødvendig med nye forbedringer. Den rød-grønne regjeringen har nå sittet med makten i syv år, og det har ikke blitt foretatt nødvendige fornyelsesgrep. I forbindelse med Luftfartsverkets omdanning til aksjeselskap uttalte Bondevik II-regjeringen at «Luftfartsverkets framtidige struktur og organisering må vurderes løpende og bl.a. ses i sammenheng med strukturell og markedsmessig utvikling innenfor luftfarten.» (St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2002–2003).

Da de rød-grønne overtok regjeringsmakten, stoppet fornyelsen av luftfarten. Mangel på flygeledere, med store forsinkelser som resultat, er bare ett av forholdene som gjør seg gjeldende dersom strukturen ikke tilpasses endrede markedsforhold.

Konkurransetsetting og nordisk samarbeid

Tiden er overmoden for å skille flysirkingsvirksomheten ut fra Avinors lufthavndrift. Tårntjenestene bør konkurransetsettes og det må etableres et sterkere nordisk samarbeid for underveistjenestene. Det vil gi bedre forutsigbarhet, sikre mer stabile og kostnadseffektive tjenester, og det vil øke tilgangen på kompetanse blant annet til flygeledere. Resultatet vil bli færre forsinkelser og et bedre tilbud til de reisende. Forslagsstillerne viser til at det allerede i dag er et godt samarbeid mellom Sverige og Danmark i utveksling av arbeidskraft og kompetanse innen luftfarten. Norge må bli en mer integrert del av dette kompetansemarkedet.

Nye grep

Forslagsstillerne mener man må gå bort fra kravet om at alle flygeledere må snakke norsk, noe som er et urimelig krav all den tid det er mangel på flygeledere og kommunikasjonen er på engelsk. Sommers flygelederkaos har avslørt at Avinor ikke har en god nok organisatorisk kontroll. Avinor må rydde opp og iverksette forsvarlige ferie- og beredskapsrutiner slik at man unngår at liknende situasjoner oppstår igjen. Forslagsstillerne mener regjeringen da må sørge for at Avinor har en bedre verktøykasse enn i dag. Motstand mot konkurranse må ikke hindre en nødvendig fornyelse.

Effektiv gjennomgangstrafikk

Gardermoen flyplass må gjøres så effektiv som mulig for gjennomgangstrafikken. Det må komme på plass et system for enklere tollbehandling av flyreisende i transfer på norske flyplasser. Flyreisende fra utlandet må i dag selv hente sin innsjekkede bagasje, ta denne gjennom tollkontroll, sjekke inn på nytt og gå gjennom sikkerhetskontrollen på nytt. Dette gir økt tidsbruk for de reisende, øker den fysiske kompleksiteten, særlig for eldre reisende, og det øker stressfaktoren ved korte overganger mellom flyene. For flyselskapene bidrar dagens ordning til flere forsinkelser, økte kostnader ved behov for lengre transferetid enn ønskelig, og ved at kostnadene knyttet til ettersending av bagasje blir høyere enn nødvendig.

Forslagsstillerne viser til at Danmark og Sverige har iverksatt forenklinger for reisende i transfer til en innenlandsk flyplass. I Sverige har man i samarbeid med svenske tollmyndigheter fått til en ny ordning med en forenklet tollbehandling i knutepunktet. I Danmark har man tollbehandling ved slutt-destinasjon. Forslagsstillerne mener regjeringen må få på plass en tilsvarende enklere prosedyre i Norge, og sørge for at dette iverksettes på de større flyplassene med slik gjennomgående trafikk.

Et godt flytransporttilbud er svært viktig for befolkning og næringsliv i distriktene. Med Norges beliggenhet er gode og effektive forbindelser til utlandet av stor betydning. Mange reiser må nødvendigvis foregå via et knutepunkt i Norge, og det er derfor viktig at slike knutepunkter fungerer så godt som mulig. Det er således god distriktpolitikk å sørge for en mer smidig tollbehandling som gir en raskere og enklere reise for svært mange transferpassasjerer.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen skille flysikringsvirksomheten ut fra Avinors lufthavndrift og konkurranseutsette tårntjenestene.
2. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til et sterkere nordisk samarbeid for flysikringsvirksomheten.
3. Stortinget ber regjeringen utarbeide og iverksette et system for enklere tollbehandling av flyreisende i transfer på norske flyplasser.

27. november 2012